

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Bæredygtig udbyttefremgang > Egen udsæd af vinterraps

Egen udsæd af vinterraps

Der kan anvendes egen udsæd af liniesorter, men ikke af hybridsorter. Spireprocenten bør være over 85 pct., udsæden skal være renset. Vær opmærksom på angreb af rapsjordløpper efter fremspiring ved brug af ubejdet raps. Husk at betale forædlerafgift.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Egen udsæd

Egen udsæd bør kun produceres af liniesorter. De hybridsorter, der dyrkes i dag, er F1-hybrider. Det medfører, at den efterfølgende generation "spalter ud", så afgrøden bliver meget uens.

Egen udsæd skal være dyrket på egne bedrift, og må således IKKE købes hos naboen. Husk også at der skal betales forædlerafgift på mellem 12,00 og 25,00 kr. pr. kg udsæd, afhængig af sort. Yderligere oplysninger kan fås på www.sortsejere.dk, hvorfra oplysningsskema til brug ved indberetning kan hentes. Alternativt kan oplysningsskemaet fås på tlf: 3374 6679

Kontrollér udsæden

Hvis man ønsker at anvende egen udsæd, er det vigtigt at sikre sig, at udsæden har en høj spireevne og er ren. For at kunne anvende den rette mængde af udsæden og opnå det rigtige plantetal, skal udsæden være renset.

Rapsen skal have en høj spireevne, og spireevnen bør derfor altid undersøges. Dette kan gøres ved at lægge 100 rapsfrø i fugtigt sand i en bakke, trække en pose hen over og lade den stå et lunt sted. Rapsen vil spire frem i løbet af ca. en uge, og det vil være muligt at beregne spireprocenten. Spireprocenten bør være mindst 85 pct., før udsæden er velegnet til såning. Vinterraps skal sås rettidigt, og i liniesorterne bør tilstræbes et plantetal på 40-60 pl./m²

Overgemt udsæd

Køb og brug aldrig overgemt bejdet udsæd af vinterraps. Der er stor risiko for, at spireevnen er for dårlig. Ubejdet udsæd kan derimod sagtens gemmes i flere år og anvendes senere, men husk altid at undersøge spireevnen på ny inden brug.

Sygdomme og skadedyr

Bejdsemidlerne beskytter rapsen mod skadedyrsangreb, indtil et til to løvblade er udviklede. Ved anvendelse af ubejdet rapsudsæd er det således nødvendigt **straks fra fremspiring** at holde grundigt øje med evt. angreb af skadedyr, så sprøjtning med et pyrethroid kan udføres ved behov. Rapsjordløpper, jordløpper og trips kan angribe i fremspiringsfasen.

Af hensyn til ukrudtsfrø og evt. sklerotier af knoldbægersvamp anbefales det at rense rapsen før anvendelse.

Rapsfrø, som bejdes i Danmark, er bejdet med [Cruiser OSR](#) eller i mindre omfang [Modesto FS 480](#), som er de eneste godkendte bejdsemidler i Danmark. Importeret rapsfrø er bejdet med flere forskellige bejdsemidler, men [Chinook FS 200](#), [Elado](#) og Cruiser OSR er nogle af de mest anvendte. Ingen af bejdsemidlerne virker tilstrækkeligt mod rapsjordløppers larver, men de virker mod bladnav indtil et til to løvblade er udviklede. I tyske forsøg har Elado virket lidt længere end Chinook, dog uden at der er tale om en tilstrækkelig effekt mod larver.

Af de nævnte bejdsemidler har kun Cruiser OSR effekt mod kålskimmel. Kålskimmel er på landsplan et mindre problem, men især i sent såede marker kan kålskimmel i visse efterår hæmme væksten. Elado og Chinook bejdet frø fra udlandet sælges også med en tillægsbejdse med enten svampemidlet thiram eller dimethomorph, hvor kun dimethomorph har effekt mod kålskimmel.

Cruiser OSR + Modesto FS 480 må kun anvendes i helt lukkede anlæg. I praksis vil det sige, at midlet kun er til industrielt brug. Der skal bruges hhv. 7,5 ml Cruiser OSR og 12,5 ml Modesto FS 480 pr. kg frø.

By Rich Haddock